

14. 8. 2001

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Cestovní doklady v České republice

Samotná Listina základních práv a svobod České republiky zakotvuje svobodu pohybu a pobytu jako základní lidskou svobodu. Každý, kdo se oprávněně zdržuje na území České republiky, má právo svobodně je opustit. Každý občan má právo na svobodný vstup na území České republiky. Občan nesmí být nucen k opuštění své vlasti. Podle zákona č. [329/1999](#) Sb., o cestovních dokladech může občan opustit území České republiky jen s platným cestovním dokladem.

Samotná Listina základních práv a svobod České republiky zakotvuje svobodu pohybu a pobytu jako základní lidskou svobodu. Každý, kdo se oprávněně zdržuje na území České republiky, má právo svobodně je opustit. Každý občan má právo na svobodný vstup na území České republiky. Občan nesmí být nucen k opuštění své vlasti. Podle zákona č. [329/1999](#) Sb., o cestovních dokladech může občan opustit území České republiky jen s platným cestovním dokladem.

Cestovní doklad je veřejná listina, která jednak umožňuje občanovi vycestovat do ciziny, ale také slouží jako průkaz totožnosti jak v cizině tak i na území České republiky a to vzhledem k tomu, že cestovním dokladem lze prokázat jméno, příjmení, rodné číslo, podobu, státní občanství České republiky a další údaje, které jsou v cestovním dokladu zapsané. Občan, který opouští území nebo vstupuje na území České republiky, je povinen na výzvu předložit svůj cestovní doklad a strpět jeho kontrolu, kterou je oprávněna provést Policie ČR.

Cestovních dokladů existuje několik druhů. Nejznámějším druhem je cestovní pas, který vydá občanovi okresní úřad příslušný podle místa trvalého pobytu občana. Diplomatičtý pas se vydává jen omezenému okruhu občanů a to např. prezidentu republiky, poslanci a senátorovi, členovi vlády, soudci Ústavního soudu atd. Dalším druhem cestovního dokladu je služební pas, který vydává Ministerstvo zahraničních věcí vymezenému okruhu osob (např. nejvyššímu státnímu zástupci, náměstkovi ministra, místopředsedovi Nejvyššího soudu atd.) a jehož lze použít pouze ke služební cestě do zahraničí. Cestovní průkaz je druhem cestovního dokladu, který lze v odůvodněných případech, např. při ztrátě cestovního dokladu, vydat občanovi, který nemá jiný cestovní doklad. Tento cestovní průkaz se vydává k jednotlivé cestě s územní a časovou platností omezenou účelem cesty. Lze vydat i jiný cestovní doklad a to na základě mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána.

Výše zmíněný zákon stanoví obligatorní náležitosti, které musí cestovní doklad obsahovat jako jméno a příjmení občana, den, měsíc a rok jeho narození, rodné číslo, pohlaví, státní občanství, u diplomatičtého či služebního pasu také diplomatičtí hodnota, podpis a podobu občana, číslo dokladu, jeho územní a časovou platnost, datum vydání a orgán, který jej vydal. Do cestovního dokladu se na žádost občana mohou dopsat i další údaje. Jde o údaje o dětech mladších 15 let a údaje o získaných titulech a vědeckých hodnostech. Na hraničním přechodu může Policie ČR do cestovního dokladu občana zapsat rok, měsíc, den, hodinu a směr opuštění území, počet dětí cestujících v doprovodu rodiče a název hraničního přechodu. Pokud občan o zapsání těchto údajů požádá, pak je příslušník Policie povinen jeho žádosti vyhovět a údaje do cestovního dokladu zapsat.

Základní podmínkou, kterou je nutno splnit, aby byl občanovi vydán cestovní doklad, je podat žádost o vydání cestovního dokladu. Tuto žádost o vydání cestovního dokladu může podat občan starší 15 let. Jestliže je občan podávající žádost nezletilý, je třeba, aby byl k žádosti připojen písemný souhlas zákonného zástupce s jeho ověřeným podpisem. Žádost je nutno podat na předepsaném tiskopise u orgánu příslušného k vydání cestovního dokladu nebo u zastupitelského úřadu.

Vydání cestovního dokladu může být odepřeno anebo již vydaný cestovní doklad může být odejmut, pokud nastanou zákonem předpokládané skutečnosti: jednak na základě žádosti soudu, aby byl odejmut cestovní doklad nebo odepřeno jeho vydání občanovi, proti kterému je nařízen výkon soudního rozhodnutí pro neplnění vyživovací povinnosti nebo finančních závazků, dále na žádost orgánu činného v trestním řízení o odepření vydání nebo odejmutí cestovního dokladu občanovi, proti kterému je vedeno trestní stíhání pro úmyslný trestný čin, a také na žádost orgánu, který vykonává rozhodnutí, aby nebyl vydán cestovní doklad nebo byl odejmut občanovi, který nevykonal trest odnětí svobody za úmyslný trestný čin, jestliže mu trest nebyl prominut nebo výkon trestu nebyl promlčen. O odepření vydání nebo o odnětí cestovního dokladu rozhoduje orgán příslušný k jeho vydání.

Cestovní pas, diplomatický pas a služební pas se vydává s územní platností do všech států světa a s dobou platnosti na 10 let. U občanů mladších 15 let je doba platnosti zkrácena na 5 let. Cestovní doklad je neplatný, pokud uplynula doba platnosti, která je v cestovním dokladu uvedená nebo pokud držitel cestovního dokladu pozbyl státního občanství nebo pokud zemřel či byl prohlášen za mrtvého. Cestovní doklad se může stát neplatným, na základě rozhodnutí příslušného orgánu o tom, že držitel cestovního dokladu podstatně změnil podobu nebo že cestovní doklad je poškozen tak, že zápisy v něm uvedené jsou nečitelné či je porušena jeho celistvost nebo cestovní doklad obsahuje nesprávné údaje nebo neoprávněně provedené změny.

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Sdílení elektřiny v obecních projektech, změny po 1.8.2026 a zapojení bateriových úložišť](#)
- [Jak naložit s „oznámením“ přestupku soukromých osob? A je to vlastně oznámením ve smyslu zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich?](#)
- [Systémová podjatost ve správním řízení aneb požadavek na překročení nadkritické míry rizika systémové podjatosti](#)
- [Bezpilotní systémy vlastní konstrukce v kategorii Specific: regulatorní požadavky a praktické aspekty](#)
- [Pacht závodu a zákaz přenechání věci třetí osobě](#)
- [Digitální důkazy z webu v soudním řízení: jak doložit, co bylo online zveřejněno?](#)
- [Nepravomocné povolení stavby a změna územního plánu](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)
- [Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby](#)